

*Załącznik
do Uchwały Nr XXI/125/2008
Rady Powiatu Wągrowieckiego
z dnia 25 czerwca 2008 roku*

Powiatowy Urząd Pracy w Wągrowcu

***POWIATOWY PROGRAM
NA RZECZ ZATRUDNIENIA
2008 – 2013***

Czerwiec 2008

Spis treści:

- I. Wstęp*
- II. Diagnoza sytuacji na powiatowym rynku pracy*
 - 1. Sytuacja demograficzna powiatu wągrowieckiego*
 - 2. Stan i struktura bezrobocia w powiecie wągrowieckim*
 - 3. Sytuacja gospodarcza w powiecie wągrowieckim*
 - 4. Działania Powiatowego Urzędu Pracy w Wągrowcu na rzecz ograniczania bezrobocia*
 - 5. Środki finansowe przeznaczane na ograniczanie bezrobocia*
 - 6. Sytuacja na powiatowym rynku pracy w 2008 roku*
- III. Analiza SWOT dla powiatu wągrowieckiego na podstawie oceny sytuacji na lokalnym rynku pracy*
- IV. Cele i zadania realizacyjne*
 - 1. Priorytet 1: Wzrost poziomu zatrudnienia i aktywności zawodowej mieszkańców powiatu*
 - 2. Priorytet 2: Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości poprzez kształtowanie postaw i promocję samozatrudnienia*
 - 3. Priorytet 3: Edukacja dla rynku pracy*
 - 4. Priorytet 4: Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i integracja społeczna*
 - 5. Priorytet 5: Podniesienie jakości usług świadczonych przez Powiatowy Urząd Pracy*
- V. Oczekiwane efekty realizacji Programu*
- VI. Finansowanie i monitoring realizacji Programu*
- VII. Zakończenie*

I. Wstęp

Opracowanie, uchwalenie i realizacja *Powiatowego Programu Na Rzecz Zatrudnienia 2008 - 2013* wynika zarówno z wymogów ustawowych (ustawa o samorządzie powiatowym oraz ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy), jak i z praktycznej potrzeby usystematyzowania zamierzeń i działań mających na celu poprawę sytuacji na rynku pracy.

Niniejszy program został opracowany na podstawie analizy sytuacji na lokalnym rynku pracy w kontekście dotychczasowych doświadczeń i działań w tym zakresie. Założenia programu zostały postawione do dyspozycji zarówno instytucjonalnych partnerów rynku pracy, jak i zainteresowanej społeczności lokalnej poprzez możliwość składania uwag i sugestii. *Powiatowy Program na Rzecz Zatrudnienia (PPRZ)* wpisuje się w założenia *Strategii Rozwoju Kraju na lata 2007 – 2015*, *Krajowej Strategii Zatrudnienia na lata 2007 – 2013* oraz *Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki*. Cele i założenia Programu korespondują z celami wynikającymi ze *Strategii Zatrudnienia dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2007 - 2013* oraz *Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia w Województwie Wielkopolskim na 2008 rok*.

Realizatorem Programu jest Powiatowy Urząd Pracy w Wągrowcu. Środki finansowe na realizację Programu będą pochodzić przede wszystkim z Funduszu Pracy, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz budżetu powiatu. Powiatowy Urząd Pracy w Wągrowcu będzie na bieżąco monitorować realizację zadań Programu oraz dokonywać jego okresowej i końcowej ewaluacji. PPRZ został ustalony na lata 2008 – 2013. Na każdym etapie jego realizacji – w zależności od rozwoju sytuacji na lokalnym, regionalnym i krajowym rynku pracy – możliwe będzie dokonywanie w nim zmian czy uzupełnień, zaakceptowanych przez Radę Powiatu.

II. Diagnoza sytuacji na powiatowym rynku pracy

1. Sytuacja demograficzna powiatu wągrowieckiego

Powiat Wągrowiecki położony jest w północno-wschodniej części Województwa Wielkopolskiego. Graniczy z powiatami: gnieźnieńskim, poznańskim, ziemskim, obornickim, chodzieskim, pilskim, żnińskim oraz nakielskim. Powiat Wągrowiecki składa się z 7 gmin: gminy miejskiej Wągrowiec, 2 gmin miejsko-wiejskich: Gołańcz i Skoki oraz 4 gmin wiejskich: Damasławek, Mieścisko, Wapno, Wągrowiec. Powiat wągrowiecki zamieszkiwany był na 31.12.2007 roku przez 67842 osoby. Z ogółu ludności 47,2% to ludność zamieszkała w mieście /32042 osoby/, 52,8% to ludność zamieszkała na wsi /35800 osób/. W porównaniu z 2004 rokiem ludność mieszkająca w mieście zwiększyła się tylko o 0,2 punktu procentowego /2004 r. – 31657 osób/.

*Ludność w powiecie w latach 2004 – 2007 **

Gmina	2004	2005	2006	2007	Wzrost/ spadek
m. Wągrowiec	24529	24574	24766	24788	+259
Gm. Wągrowiec	11268	11337	11378	11421	+153
Gm. Wapno	3077	3069	3076	3035	-42
Gm. Damasławek	5547	5523	5506	5494	-53
m. i gm. Gołańcz	8407	8409	8344	8362	-45
m. i gm. Skoki	8659	8728	8774	8799	+140
Gm. Mieścisko	5862	5880	5908	5943	+81
Ogółem	67349	67520	67752	67842	+493

* dane z Urzędu Statystycznego w Poznaniu

Ludność w wieku produkcyjnym w powiecie wągrowieckim w latach 2004 - 2007

Jednostka	2004 rok	2005 rok	2006 rok	2007 rok	Wzrost/ spadek
m. Wągrowiec	15929	16125	16280	16305	+376
gm. Wągrowiec	6970	7053	7137	7222	+252
gm. Wapno	1884	1934	1950	1928	+44
gm. Damasławek	3450	3478	3477	3480	+30
m. i gm. Gołańcz	5083	5149	5201	5254	+171
m. i gm. Skoki	5412	5548	5642	5749	+337
gm. Mieścisko	3626	3669	3689	3718	+92
Ogółem	42354	42956	43376	43656	+1302

Procentowy udział ludności w wieku produkcyjnym w latach 2004 - 2007

Jednostka	2004 rok	2005 rok	2006 rok	2007 rok
m. Wągrowiec	64,9	65,5	66,3	65,8
gm. Wągrowiec	59,6	61,1	61,0	63,2

gm. Wapno	57,6	59,0	59,6	63,5
gm. Damasławek	59,5	60,7	63,1	63,3
m. i gm. Gołańcz	58,3	59,7	62,3	62,8
m. i gm. Skoki	62,8	64,2	64,3	65,3
gm. Miścisko	60,2	60,6	62,4	62,6
Ogółem	61,7	62,7	64,0	64,3

W latach 2004 – 2007 w powiecie wągrowieckim nastąpił wzrost ludności o 0,7%, tj. o 493 osoby, przy czym ludność w wieku produkcyjnym wzrosła o 3,0%, tj. o 1302 osoby. W czterech gminach nastąpił wzrost ludności, tj. w gminie miejskiej Wągrowiec, gminie wiejskiej Wągrowiec, w mieście i gminie Skoki oraz w gminie Miścisko. Natomiast spadek nastąpił w gminie Wapno, w gminie Damasławek oraz w mieście i gminie Gołańcz.

Biorąc pod uwagę ludność w wieku produkcyjnym, wzrost nastąpił we wszystkich gminach powiatu. Procentowy udział ludności w wieku produkcyjnym we wszystkich gminach powiatu wynosi powyżej 62%: największy - w mieście Wągrowcu oraz w mieście i gminie Skoki – powyżej 65%.

Proгноza ludności w latach 2008 – 2015*

Proгноza podaje przewidywane stany ludności faktycznie zamieszkałej na terenie powiatu w dniu 31 grudnia każdego roku.

<i>Lata</i>	<i>Ludność ogółem</i>	<i>Wiek przedproduk</i>	<i>%</i>	<i>Wiek produkcyjny</i>	<i>%</i>	<i>Wiek poprodukcyjny</i>	<i>%</i>
2007	67842	15284	22,5	43656	64,4	8902	13,1
2008	67853	14858	21,9	43933	64,7	9062	13,4
2009	68001	14522	21,4	44247	65,1	9232	13,6
2010	68149	14287	21,0	44419	65,2	9443	13,9
2011	68242	14041	20,6	44339	65,0	9862	14,4
2012	68491	13956	20,4	44293	64,7	10242	14,9
2013	68647	13820	20,1	44150	64,3	10677	15,5
2014	68841	13719	19,9	44035	64,0	11087	16,1
2015	68998	13654	19,8	43846	63,5	11498	16,7

* dane z Urzędu Statystycznego

Wnioski:

- ogólna liczba ludności w powiecie będzie w najbliższych latach systematycznie wzrastać
- systematycznie spada liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym /2,7 punkty procentowe – w latach 2007 – 2015/
- wzrost ludności w wieku produkcyjnym do 2010 roku / w stosunku do ogólnej liczby ludności/, w późniejszych latach nastąpi spadek
- dość dynamicznie wzrasta liczba ludności w wieku poprodukcyjnym /3,6 punkty procentowe – w latach 2007 - 2015/.

2. Stan i struktura bezrobocia w powiecie

Na koniec 2007 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wągrowcu zarejestrowanych było 3738 osób bezrobotnych, w tym 2581 kobiet. Uprawnionych do zasiłku było 729 osób, tj. 19,5% ogółu bezrobotnych. Bezrobotni zamieszkali na wsi stanowili 57,4% /2146 osób/.

Osoby bezrobotne będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy to:

- do 25 roku życia - 975 osób, tj. 26,1% ogółu bezrobotnych
- długotrwale bezrobotne - 2234 osoby, tj. 59,8% ogółu bezrobotnych
- powyżej 50 roku życia - 542 osoby, tj. 14,5% ogółu bezrobotnych
- bez kwalifikacji zawodowych - 1238 osób, tj. 33,1% ogółu bezrobotnych
- samotnie wychowujące dziecko do 7 roku życia – 187 osób, tj. 5,0% ogółu bezrobotnych
- niepełnosprawni - 99 osób, tj. 2,6% ogółu bezrobotnych.

W stosunku do wymienionych wyżej osób można stosować specjalne formy wsparcia, takie jak prace interwencyjne, roboty publiczne, staże i przygotowanie zawodowe i inne.

Stopa bezrobocia dla powiatu na koniec grudnia 2007 roku wynosiła 16,4%, przy wojewódzkiej 8,0% i krajowej 11,4%. W porównaniu do końca grudnia 2004 roku stopa bezrobocia uległa znacznemu obniżeniu: w powiecie o 9,7 punktu procentowego, w województwie o 8,2 punktu procentowego i w kraju o 6,9 punktu procentowego.

Bezrobocie w poszczególnych gminach przedstawia poniższa tabela /stan na koniec 2007 roku/

<i>Jednostka</i>	<i>2004r.</i>	<i>2005r.</i>	<i>2006r.</i>	<i>2007 r.</i>	<i>wzrost/ spadek</i>
m. Wągrowiec	2255	2000	1667	1272	-983
gm. Wągrowiec	1063	915	775	651	-412
gm. Wapno	375	354	269	218	-157
gm. Damasławek	545	480	392	330	-215
m. i gm. Gołańcz	808	827	633	522	-286
m. i gm. Skoki	758	659	560	384	-374
gm. Mieścisko	595	536	430	361	-234
Ogółem	6399	5771	4726	3738	-2661

W ciągu czterech lat w powiecie wągrowieckim nastąpił spadek bezrobocia o 71,2%, tj. o 2661 osób. Największy spadek bezrobocia nastąpił w mieście i gminie Skoki, tj. o 97,4%, najmniejszy w mieście i gminie Gołańcz - o 54,8%.

Bezrobotni wg wieku i czasu pozostawania bez pracy – 31.12.2007 r.

<i>wiek</i>	<i>liczba bezrob. ogółem</i>	<i>w tym: kobiet</i>	<i>do 6 m-cy</i>	<i>od 6 – 12 m-cy</i>	<i>powyżej 12 m-cy</i>
18 – 24 lata	975	675	375	371	229
25 - 34	1072	802	269	387	416
35 – 44	747	546	159	243	345
45 – 54	751	491	176	206	369
55 – 59	161	67	34	34	93
60 i więcej	32	-	5	12	15
Ogółem	3738	2581	1018	1253	1467

Bezrobotni wg wykształcenia i czasu pozostawania bez pracy – 31.12.2007 r.

wykształcenie	liczba bezrob. ogółem	w tym:kobiet	do 6 m-cy	od 6 –12 m-cy	powyżej 12 m-cy
wyższe	135	94	57	47	31
polic. i śr. zaw.	763	590	195	286	282
średnie ogóln.	398	318	153	157	88
zas. zaw.	1257	822	337	428	492
gimn. i poniżej	1185	757	276	335	574
ogółem	3738	2581	1018	1253	1467

Najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych stanowią osoby w przedziale wiekowym 25 - 34 lata, tj. 28,7% /1072 osoby/ ogółu bezrobotnych. Drugą liczną grupę stanowią osoby bezrobotne w przedziale wiekowym 18 - 24 lata, tj. 26,1% /975 osób/ ogółu bezrobotnych. Osoby powyżej 60 roku życia stanowią tylko 0,9% /32osoby/.

Pod względem wykształcenia najliczniejszą grupę stanowią osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 33,6% /1257osób/ oraz gimnazjalnym i poniżej - 31,7% /1185 osób/. Najmniejszą grupę stanowią osoby z wykształceniem wyższym – 3,6% ogółu bezrobotnych /135 osób/.

Biorąc pod uwagę czas pozostawania bez pracy, największy odsetek stanowią osoby długotrwale bezrobotne, zarejestrowane nieprzerwanie dłużej niż 12 miesięcy – 39,2% ogółu bezrobotnych /1467 osób/.

3. Sytuacja gospodarcza w powiecie

Na koniec grudnia 2007 roku na terenie powiatu wągrowieckiego zarejestrowanych było ogółem 5989 podmiotów gospodarczych.

Z tego:

- osoby fizyczne - 5000
- osoby prawne - 989

Z ogółu podmiotów gospodarczych przeważająca część z nich działa w obszarze handlu i usług oraz budownictwa i przetwórstwa przemysłowego:

- handel i naprawy - 1705
- budownictwo - 859
- przetwórstwo przemysłowe - 584

Wg danych GUS na koniec zeszłego roku pracujący stanowili w naszym powiecie grupę 9248 osób. Należy jednak pamiętać, że w liczbie tej nie są ujęci pracujący w mikroprzedsiębiorstwach, tj. zakładach pracy zatrudniających mniej niż 10 osób. Porównując ten stan z danymi sprzed 5 lat – liczba zatrudnionych wzrosła o 585 osób (koniec roku 2002 – 8663 osoby zatrudnione w firmach do 9 pracowników, bez rolników indywidualnych).

Pracujący w powiecie w 2007 roku wg sektorów

Ogółem - 9248 osób /bez rolników indywidualnych
oraz podmiotów gospodarczych o liczbie
pracujących nieprzekraczającej 9/

w tym:

- sektor publiczny - 3397

- sektor prywatny	-	5851
Rolnictwo i łowiectwo	-	519
Przemysł	-	3778
Budownictwo	-	258

W porównaniu do danych sprzed 5 lat – nastąpił spadek ilości osób zatrudnionych w sektorze publicznym o 307 osób oraz wzrost zatrudnionych w sektorze prywatnym o 892 osoby.

Do przedsiębiorców z terenu powiatu wągrowieckiego zatrudniających powyżej 100 osób należą:

- EUROPOL MEBLE S.A., Wągrowiec
- Wielobranżowa Spółdzielnia Inwalidów, Wągrowiec
- Przedsiębiorstwo Wielobranżowe KOMPLEXMŁYN, Wągrowiec
- HORSTMANN Budowa Urządzeń i Technika Ekologiczna Sp. z o.o., Wągrowiec
- Wągrowieckie Fabryki Mebli, Wągrowiec
- Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Handlowe ROMEX, Łęgowo
- Działalność Handlowo – Usługowa Katarzyna Przysiek, Wągrowiec
- Martyna Sp. z o. o., Rąbczyn

Zdecydowana większość przedsiębiorstw działających na terenie powiatu to jednak małe przedsiębiorstwa oraz mikroprzedsiębiorstwa, tj. podmioty gospodarcze zatrudniające do 10 osób.

Wśród zakładów pracy współpracujących z Powiatowym Urzędem Pracy w Wągrowcu w zakresie aktywizacji zawodowej bezrobotnych w ostatnim okresie – poza instytucjami publicznymi - można wymienić m.in.:

- EUROPOL MEBLE S.A., Wągrowiec
- Wielobranżowa Spółdzielnia Inwalidów, Wągrowiec
- MECAPOL Sp. S.A., Wągrowiec
- Przedsiębiorstwo Wielobranżowe KOMPLEXMŁYN, Wągrowiec
- HORSTMANN Budowa Urządzeń i Technika Ekologiczna Sp. z o.o., Wągrowiec
- Wągrowieckie Fabryki Mebli, Wągrowiec
- PHU Colambia Hurt – Detal Stępak, Wągrowiec
- Działalność Handlowo – Usługowa Katarzyna Przysiek, Wągrowiec
- Martyna Sp. o.o., Rąbczyn
- Przedsiębiorstwo Prywatne Mariusz Kilian – Cukiernia, Wągrowiec
- Serpol Zakład Pracy Chronionej, Mieścisko
- PPHU Keda Klemens Skibiński, Wągrowiec
- Zakład Handlowy Józwiakowscy, Damasławek
- ZHU PAK SOL, Damasławek
- Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Ryszard Kuchta, Gołańcz
- Przedsiębiorstwo Zbożowo-Młynarskie DAMŁYN, Damasławek
- Nelba s.c., Wągrowiec
- Firma Krawiecka „Gracja”, Wągrowiec
- Hotel Pietrak, Wągrowiec
- Myskal Sp. z o.o., Wągrowiec
- ZPHU WEGA, Wągrowiec

- Zakład Garbarski Plesiański, Wągrowiec
- Kaufland Polska Sp. z o.o., Wrocław, Oddział Wągrowiec
- Welmax S.C. Poznań, Oddział Wągrowiec
- Piekarnia Wielkopolska, Wągrowiec.

4. Działania Powiatowego Urzędu Pracy w Wągrowcu na rzecz ograniczania bezrobocia

Zgodnie z zapisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, usługi rynku pracy stanowią podstawowe zadania samorządu powiatowego, realizowane przez powiatowe służby zatrudnienia. Należą do nich:

- pośrednictwo pracy,
- usługi EURES,
- poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa / w tym: indywidualne plany działania/,
- pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy /Kluby pracy/,
- organizacja szkoleń.

W ciągu 12 miesięcy 2007 roku poradnictwem zawodowym objęto ogółem 2885 osób,

w tym:

- indywidualne porady zawodowe	-	808 osób
- grupowe spotkania doradcze	-	60 osób
- indywidualne informacje zawodowe	-	323 osoby
- grupowe spotkania informacyjne	-	976 osób /63 spotkania/.

Zorganizowano 26 spotkań z 718 uczniami szkół gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych oraz uczniami Ośrodka Szkolno – Wychowawczego z Antoniewa.

Dla 53 osób bezrobotnych ustalono Indywidualny Plan Działania.

W ramach działalności Klubu Pracy w 2007 roku z 37 sesji Warsztatów Aktywnego Poszukiwania Pracy skorzystało 327 osób. Z ogólnej liczby uczestników 67,6% stanowiły kobiety /221/.

Wyszkolenie uczestników warsztatów kształtowało się następująco:

- wyższe	-	50 osoby
- średnie zawodowe	-	103 osób
- średnie ogólnokształcące	-	111 osób
- zasadnicze zawodowe	-	30 osoby
- gimnazjalne i podstawowe	-	33 osoby.

Dla bezrobotnych i poszukujących pracy zorganizowano szkolenia grupowe i szkolenia indywidualne.

Kierunki szkoleń grupowych:

- komputerowy z obsługą kas fiskalnych	-	16 osób
- magazynier z obsługą wózków jezdniowych	-	11 osób
- krawiec, szwacz	-	10 osób
- nowoczesne technologie w budownictwie	-	10 osób
- przygotowanie do prowadzenia działalności gospodarczej	-	61 osób
- operator obrabiarek sterowanych numerycznie	-	15 osób

- kurs języka angielskiego	-	32 osoby
- komputerowy, finansowo – księgowy	-	21 osób
- kurs opiekunek	-	30 osób
- kurs języka niemieckiego	-	10 osób
- obsługa sprzętu ciężkiego	-	11 osób
- kurs małej księgowości	-	10 osób
- prawo jazdy kat. C	-	10 osób
- spawacz	-	22 osoby
- przedstawiciel handlowy z prawem jazdy	-	10 osób
- licencja I stopnia pracowników ochrony	-	10 osób

39 osób podjęło szkolenia indywidualne, w tym najwięcej na podwyższenie kategorii prawa jazdy (najczęściej na samochody ciężarowe oraz ciężarowe z przyczepą).

W ciągu 2007 roku do naszego urzędu wpłynęło 2159 ofert pracy, z tego subsydiowanych - 1029 / w tym: staż – 277, prace społecznie użyteczne – 140, przygotowanie zawodowe – 170/, niesubsydiowanych – 1130 ofert pracy.

W minionym roku pracę ogółem podjęło 2827 osób bezrobotnych, w tym :

- miasto Wągrowiec-	1105 osób
- gmina Wągrowiec	- 480 osób
- gmina Wapno	- 158 osób
- gmina Damasławek	- 243 osoby
- miasto i gmina Gołańcz	- 333 osoby
- miasto i gmina Skoki	- 302 osoby
- gmina Mieścisko	- 206 osób

Usługi rynku pracy wspierane są instrumentami rynku pracy, tj.:

- finansowanie kosztów dojazdu do: pracy, na miejsce stażu, przygotowania zawodowego, szkolenia, zajęć z zakresu poradnictwa zawodowego
- finansowanie kosztów zakwaterowania w określonym ustawą zakresie
- dofinansowanie wyposażenia miejsca pracy lub podjęcia działalności gospodarczej
- refundowanie kosztów składek na ubezpieczenie społeczne zatrudnionych bezrobotnych
- finansowanie dodatków aktywizacyjnych

W stosunku do bezrobotnych pozostających w szczególnej sytuacji na rynku pracy, mogą być zastosowane subsydiowane formy zatrudnienia takie jak prace interwencyjne, roboty publiczne oraz formy prozatrudnieniowe: staże i przygotowanie zawodowe, prace społecznie użyteczne.

***Liczba bezrobotnych objętych aktywnymi formami przeciwdziałania bezrobociu
– 2004 - 2007***

<i>Program</i>	<i>Liczba bezrobotnych skierow. w 2004 r.</i>	<i>Liczba bezrob. skierow. w 2005 r.</i>	<i>Liczba bezrob. skierow. w 2006 r.</i>	<i>Liczba bezrob. skier. w 2007 r.</i>
Prace interwencyjne	176	104	144	60
Roboty publiczne	88	84	76	127
Staż	445	319	351	277
Przygotowanie zawodowe	222	245	255	170

Prace społecznie użyteczne	-	-	216	140
Przyzn. jedn. środ. na dział.gosp., pożyczki	17	114	131	176
Refund. wypos. stanow. pracy,pożyczki	33	28	21	69
Szkolenia	237	251	316	323
Refundacje absolwenckie	24	-	-	-
Ogółem	1242	1145	1510	1342

Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w rozbiću na gminy- 2007 rok

Nazwa programu	m. Wągrowiec	gm. Wągrowiec	gm. Wapno	gm. Damasławek	m. i gm. Golańcz	m. i gm. Skoki	gm. Mięścisko
Prace interwencyjne	14	11	13	9	2	6	5
Roboty publiczne	13	29	12	21	25	11	16
Staże	104	38	22	21	34	19	39
Przygotowanie zawodowe	80	19	15	10	15	16	15
Prace użytecz. użyteczne	11	46	5	17	28	23	10
Przyzn. jedn. środ. na dział	86	19	4	17	16	22	12
Refund.wypos. stanow. pracy	28	13	1	3	6	7	11
Szkolenia	166	54	11	23	34	21	14
Ogółem	502	229	83	121	160	125	122

5. Środki finansowe przeznaczone na ograniczanie bezrobocia

Środki finansowe na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu na 2007 rok wynosiły 6.054,1 tys. zł. W kwocie tej 3.314,1 tys. zł to środki przyznane algorytmem /54,7%/, pozostała część to środki Europejskiego Funduszu Społecznego oraz środki z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej pozyskane przez tut. PUP / 2.740,0 tys. zł, tj. 45,3%/.

Wydatki na poszczególne formy w 2007 roku wynosiły:

- szkolenia	- 512,8 tys. zł
- prace interwencyjne	- 178,4 tys. zł
- roboty publiczne	- 556,1 tys. zł
- prace społecznie użyteczne	- 59,8 tys. zł
- refundacja kosztów doposażenia stanowiska pracy	- 719,5 tys. zł
- środki na działalność gospodarczą	- 1.851,7 tys. zł
- staże	- 1.332,4 tys. zł
- przygotowanie zawodowe	- 739,7 tys. zł
- inne /dojazdy, zwrot składki ZUS, pożyczki szkolen. studia podyplomowe i inne/	- 103,7 tys. zł

Zestawienie limitu środków i ilości bezrobotnych 2004 – 2007

<i>lata</i>	<i>łączny limit w tys. zł</i>	<i>ilość bezrobotnych /średniomiesięczna/</i>	<i>kwota przypadająca na 1 bezrobotnego</i>
2004	3.991,8	6493	0,6 tys. zł
2005	4.378,6	6063	0,7 tys. zł
2006	5.204,8	5132	1,0 tys. zł
2007	6.054,1	4121	1,5 tys. zł

Dostępne w 2007 roku środki finansowe na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu /Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego/ były zdecydowanie najwyższe na przestrzeni ostatnich lat. Spadek bezrobocia w połączeniu ze wzrostem pozyskanych środków przyczynił się do zdecydowanej zmiany struktury wydatków: największe wydatki poniesiono na najdroższe, ale i najbardziej efektywne formy: wspieranie podejmowania działalności gospodarczej przez osoby bezrobotne oraz dofinansowanie wyposażenia stanowisk pracy dla osób bezrobotnych /odpowiednio 30,6% i 11,9% wszystkich środków – ogółem 42,5% wydatków/.

Analiza dostępnych środków finansowych w latach 2004 – 2007 wskazuje także na korzystne przesunięcie w strukturze całości z wydatków „pasywnych” /zasiłki, składki ubezpieczeniowe i inne obligatoryjne należności/, na rzecz wydatków „aktywnych” tj. na realizację instrumentów rynku pracy.

Struktura wydatków Funduszu Pracy w latach 2004 - 2007

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>2004 r.</i>	<i>2005 r.</i>	<i>2006 r.</i>	<i>2007 r.</i>
Wydatki na formy pasywne /zasiłki dla bezrob., składki na ubezpiecz. społ., dodatki aktyw./	16.421,6	9.243,9	8.571,0	6.983,9
Wydatki na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu	3.991,8	4.378,6	5.204,8	6.054,1
Pozostałe wydatki /opłaty pocztowe, rozwój systemu informatycznego, poradnictwo zawodowe, klub pracy, szkolenie pracown., młodociani/	1.126,9*	294,4	213,5	278,7
Wydatki ogółem	21.540,3	13.916,9	13.562,3	13.316,7
Stosunek wydatków na aktywne formy do ogółu wydatków	18,5%	31,4%	38,3%	45,5%

* w kwocie tej zawarte są także wydatki na refundację wynagrodzeń młodocianych – 916 tys.zł, które obecnie są realizowane przez OHP

6. Sytuacja na rynku pracy w 2008 roku

Na koniec kwietnia 2008 roku liczba bezrobotnych wynosiła 3318 osób, w tym 2288 kobiet. Z ogólnej liczby bezrobotnych 1948 osób to bezrobotni zamieszkali na wsi, stanowią oni 58,7% ogółu bezrobotnych. Uprawnionych do zasiłku było 647 osób, tj. 19,5% ogółu bezrobotnych.

Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy wg stanu na 30.04.2008 roku to:

- do 25 roku życia - 863 osoby

- długotrwale bezrobotni	-	1969 osób
- powyżej 50 roku życia	-	509 osób
- bez kwalifikacji zawodowych	-	1095 osób
- bez doświadczenia zawodowego	-	782 osoby
- bez wykształcenia średniego	-	2165 osób
- samotnie wychowujących dziecko do lat 18	-	248 osób
- którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia	-	41 osób
- niepełnosprawni	-	101 osób

Stopa bezrobocia dla naszego powiatu na koniec kwietnia 2008 roku wynosiła 14,7 %, dla województwa 7,0 %, dla kraju 10,5 %.

Środki Funduszu Pracy na realizację w 2008 roku zadań na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej wg algorytmu wynoszą 2.521,7 tys. zł, co pozwoli na zaktywizowanie około 650 osób bezrobotnych. Jest to kwota mniejsza niż zeszłoroczny algorytm z powodu znacznego spadku liczby bezrobotnych. Nie są to jednak jedyne środki finansowe na aktywizację bezrobotnych w 2008 roku.

Powiat wągrowiecki bierze udział w wojewódzkim programie „Nie jesteś sam” w 2 jego komponentach:

- „Rowy” – 36 osób na roboty publiczne- 330,9 tys. zł
- „Aktywna kobieta” – 44 osoby, w tym: roboty publiczne, przygotowanie zawodowe, dotacje na podjęcie działalności gospodarczej – 332,6 tys. zł.

Jesteśmy także w trakcie pozyskiwania środków na realizację projektu współfinansowanego z EFS – w wysokości 3,2 mln zł oraz środków finansowych z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej na aktywizację zawodową bezrobotnych z tzw. grup ryzyka.

Już na obecnym etapie można więc przyjąć, że wysokość środków będących w dyspozycji powiatu na instrumenty rynku pracy znacznie przekroczy wielkości z roku 2007.

Na koniec maja 2008 roku liczba bezrobotnych zmniejszyła się o kolejne 254 osoby i wyniosła 3064.

7. Podsumowanie i wnioski

Analiza danych ujętych w diagnozie pozwala na wysnucie następujących wniosków:

- § Stopa bezrobocia w powiecie wągrowieckim – mimo systematycznego i znacznego spadku – wciąż utrzymuje się na wysokim poziomie w skali województwa - jest ponad dwukrotnie wyższa niż stopa wojewódzka.
- § Struktura wiekowa osób pozostających bez zatrudnienia i zarejestrowanych w urzędzie pracy jest niekorzystna: zdecydowana większość (prawie 55%) bezrobotnych to osoby młode, w wieku najważniejszym dla rozwoju i ustalenia kariery zawodowej (do 34 roku życia).
- § W okresie 2004 – 2007 wzrósł zarówno odsetek jak i ilość osób w wieku produkcyjnym w stosunku do wszystkich mieszkańców powiatu (z 61,7% do 64,3% oraz o 1302 osoby). Oznacza to większe zapotrzebowanie na miejsca pracy dla mieszkańców powiatu. Niepojawienie się tej nadwyżki w rejestrach osób bezrobotnych oznacza opóźnianie momentu wejścia na drogę zawodową (m.in.

- kontynuowanie nauki w systemie dziennym) oraz – prawdopodobnie – poszukiwanie pracy poza terenem powiatu lub kraju.
- § Bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wągrowcu charakteryzują się przede wszystkim niskimi kwalifikacjami zawodowymi lub wręcz ich brakiem: prawie dwie trzecie z nich posiada wykształcenie zasadnicze zawodowe lub podstawowe / gimnazjalne i poniżej.
 - § Bezrobocie w powiecie wągrowieckim dotyczy przede wszystkim kobiet, które stanowią prawie 70 % wszystkich bezrobotnych.
 - § Coraz trudniejsze staje się wyjście ze stanu bezrobocia, co powoduje eskalację zjawiska długotrwałego bezrobocia (prawie 40% bezrobotnych jest zarejestrowanych dłużej niż 12 miesięcy).
 - § Na przestrzeni analizowanego okresu doszło do korzystnej zmiany w strukturze wydatków środków przeznaczonych na przeciwdziałanie i ograniczanie bezrobocia, zarówno jeśli chodzi o zwiększenie dostępnych środków (głównie Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego), jak i sposób ich pozyskiwania i wydatkowania (przesunięcie ze środków osłonowych na korzyść środków aktywizujących).

Powyższe wnioski wyraźnie wskazują na najważniejszych beneficjentów Programu oraz na najpilniejsze działania w obszarze usług i instrumentów rynku pracy w najbliższej perspektywie czasowej. Wskazują też na szanse na coraz bardziej efektywne wydatkowanie środków przeznaczonych na aktywne przeciwdziałanie bezrobociu.

III. Analiza SWOT dla Powiatu Wągrowieckiego na podstawie oceny sytuacji na lokalnym rynku pracy

RYNEK PRACY

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
§ wzrastająca liczba ofert pracy; § wzrost samozatrudnienia; § zwiększenie ilości form aktywizacji bezrobotnych w tym szeroka oferta szkoleniowa; § duży potencjał siły roboczej (duży potencjał ludności w wieku produkcyjnym 64%) § wiedza i doświadczenie w działaniach związanych z aktywizacją bezrobotnych kadry PUP oraz gotowość do kształcenia i podnoszenia kwalifikacji; § aktywna współpraca PUP z samorządami lokalnymi oraz ich jednostkami podległymi; § rozwinięta sieć GCI; § dobrze rozwinięta sieć instytucji funkcjonujących na rzecz osób niepełnosprawnych (SOSW, WTZ, ZAZ, SDŚ); § doświadczenie kadry PUP we wdrażaniu programów i projektów na rzecz przeciwdziałania bezrobociu i promocji zatrudnienia; § spadek liczby bezrobotnych; § wzrost nakładów na aktywizację bezrobotnych; § lepsza kondycja ekonomiczna firm	§ wysoka stopa bezrobocia w powiecie; § zróżnicowanie gmin powiatu pod względem poziomu bezrobocia; § ukryte bezrobocie na wsi; § niekorzystna struktura bezrobocia (kobiety, długotrwale bezrobotni, bezrobotni słabo wykształceni lub bez kwalifikacji); § występowanie zjawiska wykluczenia społecznego; § utrzymujący się wysoki stan liczby osób niepracujących, utrzymujących się z transferów socjalnych; § niska mobilność zawodowa i przestrzenna bezrobotnych szczególnie starszych; § mała ilość zakładów pracy na obszarach wiejskich powiatu; § powolny rozwój instytucji kształcenia zawodowego; § brak wsparcia dla wymierających zawodów; § mała liczba i słaba kondycja finansowa organizacji pozarządowych; § mało aktywna współpraca z partnerami na lokalnym rynku pracy; § stosunkowo mała liczba wolontariuszy i małe zainteresowanie ideą wolontariatu; § niska ilość miejsc pracy dla niepełnosprawnych; § brak zorganizowanego rynku rolnego, słaba kondycja i niedoinwestowanie gospodarstw rolnych; § niska innowacyjność lokalnych przedsiębiorstw; § duże obciążenie zawodowe pracowników PUP; § mała liczba doradców zawodowych i pośredników pracy; § słaby przepływ informacji do pracodawców o usługach PUP; § niewielkie środki własne samorządu, nakierowane na ograniczanie bezrobocia; § brak terenów inwestycyjnych, uzbrojonych pod działalność gospodarczą

SZANSE	ZAGROŻENIA
§ rozwój gospodarczy województwa, nowe inwestycje w regionie; § rozwój aglomeracji poznańskiej i oddziaływanie na powiaty ościennie; § rosnąca aktywność gospodarcza mieszkańców powiatu i województwa; § możliwość pozyskania większych środków z funduszy strukturalnych na realizację projektów twardych i miękkich (m.in. na aktywizację bezrobotnych EFS); § proces standaryzacji usług świadczonych przez PUP; § wzrost dostępności ofert zagranicznych w sieci EURES; § zmiany prawne nakierowane na aktywne działania na rynku pracy; § wzrost znaczenia sektora pozarządowego; § promowanie ekonomii społecznej; § pozytywny klimat do budowy partnerstw lokalnych i rozwoju dialogu społecznego; § propagowanie idei wolontariatu i rozwój społecznych grup wsparcia; § wzrost poziomu wykształcenia ludności na szczeblu średnim i wyższym; § wysoki limit środków Funduszu Pracy na aktywne formy ograniczania bezrobocia; § wzrost świadomości w zakresie podnoszenia kwalifikacji; § rozwój małych i średnich przedsiębiorstw (głównie w branży handlu i usług); § możliwości prawne do rozwoju lokalnej i regionalnej marki produktów	§ niewielkie zainteresowanie bezrobotnych uczestnictwem w aktywnych formach ograniczania bezrobocia; § migracja osób młodych oraz wysoko wykwalifikowanych; § niski poziom wynagrodzeń, demotywujący do mobilności zawodowej i legalnej pracy oraz pogłębiające się dysproporcje w poziomie dochodów; § wysokie koszty pracy, zachęcające do zatrudniania w szarej strefie; § zbyt wolne dostosowywanie kierunków kształcenia i przekwalifikowania do potrzeb rynku pracy; § brak długofalowej koncepcji państwa na kształtowanie polityki rynku pracy; § szybki postęp techniczny i technologiczny i związane z nim niedostateczne kwalifikacje osób bezrobotnych; § istnienie barier utrudniających pełen udział osób niepełnosprawnych w życiu społecznym; § roszczeniowe postawy klientów PUP; § niechęć do zatrudniania bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy (np.: długotrwale bezrobotni, zagrożeni wykluczeniem społecznym, niepełnosprawni, osoby o niskich kwalifikacjach)

EDUKACJA

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
§ rozszerzenie oferty edukacyjnej szkół i kierunków kształcenia; § wzrost liczby studiujących; § kontakty międzynarodowe szkół (wymiany, praktyki); § duże zainteresowanie bezrobotnych szkoleniami; § dostępność środków na podnoszenie kwalifikacji (EFS, FP)	§ tendencja spadkowa liczby uczącej się młodzieży (ponadgimnazjalnej); § słaby rozwój instytucji kształcenia zawodowego; § niski poziom znajomości języków obcych; § słaba znajomość nowoczesnych technologii informatycznych wśród osób starszych; § brak zainteresowania kształceniem ustawicznym; § słabo rozwinięty system nauki pozaszkolnej; § ograniczony dostęp do edukacji na terenach wiejskich; § małe zróżnicowanie kierunków uczelni wyższych; § zróżnicowanie w wyposażeniu placówek szkolnych; § niewystarczająca wiedza wśród uczniów i studentów z zakresu przedsiębiorczości i wolontariatu; § zbyt mała liczba doradców zawodowych w szkołach; § niechęć do podnoszenia kwalifikacji przez osoby powyżej 45 roku życia

SZANSE	ZAGROŻENIA
§ duży potencjał naukowy województwa wielkopolskiego; § postępujący wzrost dostępności Internetu; § wprowadzenie do szkół programu nauczania związanego z przedsiębiorczością; § promowanie kształcenia ustawicznego wśród dorosłych; § dostosowanie systemów edukacji do wymogów rynku pracy; § wzrost przeciętnego poziomu wykształcenia; § duży potencjał finansowy na kształcenie (środki EFS)	§ w wyniku reformy edukacji zmniejszyła się liczba szkół zawodowych, § a zwiększyła liceów profilowanych; § brak korelacji edukacji (szczególnie szkolnictwa zawodowego) z rynkiem pracy; § niedostateczny przepływ informacji i brak współpracy pomiędzy instytucjami rynku pracy, edukacji, pracodawcami oraz jednostkami zarządzającymi oświatą i ich pracownikami; § szybki postęp techniczny i technologiczny oraz związane z nim niedostateczne dostosowanie kwalifikacji osób bezrobotnych; § niedostateczne dostosowanie programów nauczania do rynku pracy; § niedostateczne wykorzystanie wyników badań i analiz w sferze edukacji; § brak odpowiedniej infrastruktury pozwalającej na budowę społeczeństwa informacyjnego

PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
§ rosnący wskaźnik małych i średnich przedsiębiorców tworzących miejsca pracy (handel, usługi); § możliwość korzystania z pomocy funduszu poręczeń i pożyczkowego; § kontakty zagraniczne w ramach wymiany doświadczeń między samorządami partnerskimi; § dostępność środków finansowych PUP przeznaczonych na zatrudnianie pracowników; § wychodzenie z „szarej” strefy i legalizowanie działalności	§ ograniczona zdolność rodzimych MŚP do konkurencji z dużymi przedsiębiorcami wchodzącymi na rynek; § wysokie koszty pośrednie pracy; § niedostateczne zasoby obiektów i terenów inwestycyjnych; § niewystarczające doradztwo i promocja przedsiębiorczości,; § niewielki odsetek przedsiębiorstw zatrudniających powyżej 10 pracowników; § mała liczba instytucji wspierających przedsiębiorczość w powiecie; § nieusystematyzowana polityka zwolnień podatkowych i ulg dla zatrudniających pracowników; § brak nowych, znaczących inwestorów; § niskie zainteresowanie otwieraniem własnej działalności na obszarach wiejskich powiatu; § niska ilość miejsc pracy dla niepełnosprawnych; § brak terenów inwestycyjnych, uzbrojonych pod działalność gospodarczą; § niski poziom zaawansowania technologicznego i innowacyjności w działających zakładach

SZANSE	ZAGROŻENIA
§ dostęp do unijnych rynków zbytu; § dostęp do unijnych funduszy pomocowych, pozyskanie środków na podniesienie kwalifikacji, innowacyjność i nowoczesne technologie; § funkcjonowanie organizacji wspierania przedsiębiorczości; § atrakcyjne położenie regionu dla inwestorów; § gospodarność, kreatywność i przedsiębiorczość Wielkopolan; § wchodzenie na rynek wielkopolski kapitału zagranicznego; § zwiększenie znaczenia partnerstw lokalnych z udziałem przedsiębiorstw; § rządowe prace nad usprawnieniem możliwości zakładania i prowadzenia przedsiębiorstw oraz nad poprawą ich konkurencyjności	§ duża konkurencyjność przedsiębiorstw na rynku UE i słaba zdolność do konkurowania z nimi; § brak zainteresowania pracodawców doskonaleniem kadr; § skomplikowana droga do otwarcia własnej działalności; § skomplikowane procedury pozyskiwania środków z funduszy Unii Europejskiej; § wysokie koszty prowadzenia działalności gospodarczej

IV. Cele i zadania realizacyjne Powiatowego Programu na Rzecz Zatrudnienia w latach 2008-2013

Powiatowy Program na Rzecz Zatrudnienia na lata 2008- 2013 zawiera cele i zadania, które powinny być realizowane na szczeblu powiatowym w zakresie rozwoju lokalnego kapitału ludzkiego i wspierania rozwoju przedsiębiorczości.

Misją Powiatowego Programu na Rzecz Zatrudnienia jest:

Rozwój kapitału ludzkiego prowadzący do postępu społeczno – gospodarczego powiatu wągrowieckiego

Tak sprecyzowany cel główny pozwolił na wypracowanie priorytetów strategicznych oraz celów operacyjnych, dzięki którym te priorytety zostaną osiągnięte.

Kierunki działań Programu znajdują wyraz w układzie Priorytetów:

- 1. Wzrost poziomu zatrudnienia i aktywności zawodowej mieszkańców powiatu;**
- 2. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości poprzez kształtowanie postaw i promocję samozatrudnienia;**
- 3. Edukacja dla rynku pracy;**
- 4. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i integracja społeczna;**
- 5. Podniesienie jakości usług świadczonych przez Powiatowy Urząd Pracy.**

W ramach każdego z Priorytetów są założone Cele Szczegółowe, a do zrealizowania tych Celów przypisane konkretne działania.

Priorytet 1. Wzrost poziomu zatrudnienia i aktywności zawodowej mieszkańców powiatu

Cele szczegółowe:

- 1. Stały monitoring i identyfikacja potrzeb oraz trendów panujących na lokalnym rynku pracy.**

Cel zostanie osiągnięty poprzez następujące działania:

- § badanie potrzeb osób bezrobotnych oraz pracodawców;
- § monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych;
- § prowadzenie statystyk dotyczących rynku pracy;
- § prognozowanie kierunków rozwoju rynku pracy.

- 2. Zastosowanie form aktywizacji osób bezrobotnych, ze szczególnym uwzględnieniem osób w trudnej sytuacji na rynku pracy.**

Cel zostanie osiągnięty poprzez następujące działania:

- § świadczenie usług z zakresu pośrednictwa pracy, poradnictwa i doradztwa zawodowego;
- § warsztaty aktywnego poszukiwania pracy w ramach Klubu Pracy;

- § kierowanie osób na staże zawodowe, przygotowanie zawodowe, prace interwencyjne, roboty publiczne, prace społecznie użyteczne, szkolenia, udzielanie jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej;
- § świadczenie usług poradnictwa zawodowego.

3. Zwiększenie mobilności zawodowej i terytorialnej osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

Cel zostanie osiągnięty poprzez następujące działania:

- § refundacja kosztów dojazdu;
- § refundacja kosztów zakwaterowania;
- § refundacja kosztów związanych z opieką nad dzieckiem do lat 7 lub osobą zależną;
- § promocja i upowszechnianie usług Europejskich Służb Zatrudnienia EURES.

4. Współpraca z legalnie działającymi, niepublicznymi instytucjami pośrednictwa pracy.

Cel zostanie osiągnięty poprzez następujące działania:

- § udostępnianie danych teleadresowych;
- § pomoc przy przekazywaniu informacji o ofertach;
- § pomoc w rekrutacji pracowników.

5. Pomoc osobom zagrożonym zwolnieniami grupowymi.

Cel zostanie osiągnięty poprzez następujące działania:

- § współpraca z pracodawcami w zakresie przekazywania informacji dotyczących kontrolowanych zwolnień grupowych.

6. Realizacja projektów promocji zatrudnienia i ograniczania bezrobocia współfinansowanych ze środków krajowych i unijnych.

Cel zostanie osiągnięty poprzez następujące działania:

- § Przygotowywanie i realizacja projektów dotyczących promocji zatrudnienia.

7. Działania na rzecz eliminacji szarej strefy;

Cel zostanie osiągnięty poprzez następujące działania:

- § stała współpraca z Państwową Inspekcją Pracy;
- § promocja dodatków aktywizacyjnych;
- § podnoszenie świadomości o korzyściach legalnego zatrudnienia.

8. Starania o poprawę połączeń komunikacyjnych Powiatu Wągrowieckiego z innymi powiatami oraz dużymi aglomeracjami miejskimi, przede wszystkim Poznaniem.

Cel zostanie osiągnięty poprzez następujące działania:

- § współpraca z władzami powiatu w celu realizacji zapisów *Strategii Rozwoju Powiatu Wągrowieckiego, Wieloletniego Planu Inwestycyjnego oraz Programu Rozwoju Lokalnego*.

9. Upowszechnianie oraz promocja alternatywnych i elastycznych form zatrudnienia oraz metod organizacji pracy.

Cel zostanie osiągnięty poprzez następujące działania:

- § promocja przedsięwzięć związanych z alternatywnymi i elastycznymi formami zatrudnienia;

§ współdziałal w projektach związanych z alternatywnymi i elastycznymi formami zatrudnienia.

10. Pozyskiwanie dostępnych źródeł finansowych na realizację aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.

Cel zostanie osiągnięty poprzez następujące działania:

- § rozpoznawanie możliwych i dostępnych źródeł finansowania;
- § aplikowanie o środki finansowe.

Priorytet 2. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości poprzez kształtowanie odpowiednich postaw i promocję samozatrudnienia

Cele szczegółowe:

1. Promocja przedsiębiorczości.

Cel zostanie osiągnięty poprzez następujące działania:

- § spotkania informacyjne oraz konsultacje indywidualne;
- § współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego, Gminnymi Centrami Informacji oraz innymi partnerami rynku pracy;
- § promocja korzystania z funduszu pożyczkowego i funduszu poręczeń kredytowych;
- § organizowanie wśród młodzieży konkursów z wiedzy o przedsiębiorczości;
- § współpraca z instytucjami wspierającymi rozwój przedsiębiorczości, w tym z Wielkopolską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości w Poznaniu oraz Starostwem Powiatowym w Wągrowcu i upowszechnianie ich usług.

2. Promowanie idei podejmowania własnej działalności.

Cel zostanie osiągnięty poprzez następujące działania:

- § promocja samozatrudnienia poprzez kampanie informacyjne i promocyjne oraz upowszechnianie dobrych praktyk;
- § zapewnianie doradztwa przy otwieraniu własnej działalności (indywidualne i grupowe);
- § finansowanie szkoleń dla osób bezrobotnych zamierzających rozpocząć działalność;
- § pozyskiwanie środków finansowych na wspieranie przedsiębiorczości;
- § przyznawanie osobom bezrobotnym jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

3. Udział w inicjatywach promujących przedsiębiorczość na lokalnym rynku pracy.

Cel zostanie osiągnięty poprzez następujące działania:

- § partnerstwo w projektach, których celem jest wspieranie przedsiębiorczości;
- § współpraca z lokalnymi organizacjami przedsiębiorców;
- § współdziałanie z innymi instytucjami w zakresie promowania projektów i naboru beneficjentów;
- § współpraca z Powiatowym Punktem Informacyjnym WRPO.

4. Współpraca z pracodawcami i inwestorami w zakresie tworzenia nowych miejsc pracy.

Cel zostanie osiągnięty poprzez następujące działania:

- § prowadzenie cyklicznych wizyt oraz badań ankietowych wśród pracodawców w celu lepszego rozpoznania ich potrzeb;
- § pomoc w naborze pracowników – zachęcanie do korzystania z pośrednictwa pracy m.in. przez organizowanie giełd pracy dla pracodawców;

- § szkolenia na potrzeby pracodawców zgłaszających chęć zatrudnienia osób bezrobotnych – indywidualne i grupowe;
- § pozyskiwanie środków finansowych na subsydiowanie miejsc pracy;
- § wsparcie finansowe m.in. w postaci refundacji kosztów doposażenia i wyposażenia stanowiska pracy, prac interwencyjnych i innych dostępnych form subsydiowania miejsc pracy.

Priorytet 3. Edukacja dla rynku pracy

Cele szczegółowe:

1. Badanie potrzeb edukacyjnych z uwzględnieniem zmian zachodzących na rynku pracy.

Cel zostanie osiągnięty poprzez następujące działania:

- § tworzenie rankingów zawodów deficytowych i nadwyżkowych i upowszechnianie ich wyników, w szczególności w szkołach powiatu wągrowieckiego;
- § badanie aktywności zawodowej absolwentów powiatowych szkół ponadgimnazjalnych.

2. Współpraca między PUP a szkołami w zakresie poradnictwa zawodowego, problematyki rynku pracy i przedsiębiorczości – dążenie do poprawy jakości kształcenia na wszystkich poziomach nauki.

Cel zostanie osiągnięty poprzez następujące działania:

- § spotkania pracowników urzędu z młodzieżą szkolną, rozmowy doradcze – motywowanie do kształcenia się i osiągania jak najwyższego poziomu wykształcenia;
- § targi edukacyjne dla młodzieży szkolnej (gimnazjum, szkoły ponadgimnazjalnej);
- § współpraca ze szkołami w celu bieżącego informowania o sytuacji na rynku pracy;
- § opiniowanie nowych kierunków kształcenia;
- § badania ankietowe młodzieży wychodzącej z gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych;
- § stała współpraca partnerska ze szkołami i poradnią psychologiczno – pedagogiczną w celu przygotowania młodzieży do przekwalifikowania i wejścia na rynek pracy.

3. Motywowanie młodzieży i dorosłych do nauki języków obcych, informatyki i technologii informatycznych.

Cel zostanie osiągnięty poprzez następujące działania:

- § promocja nauki i znajomości języków obcych oraz potrzeby umiejętności komputerowo-informatycznych;
- § organizowanie szkoleń językowych współfinansowanych ze środków krajowych i unijnych;
- § organizowanie szkoleń z zakresu obsługi komputera na różnych poziomach.

4. Stworzenie warunków do nabycia, podnoszenia lub uzupełnienia posiadanych kwalifikacji zawodowych.

Cel zostanie osiągnięty poprzez następujące działania:

- § promocja kształcenia przez całe życie;
- § organizowanie szkoleń indywidualnych i grupowych;
- § udzielanie pożyczek szkoleniowych;
- § przyznawanie stypendiów dla osób bezrobotnych podejmujących dalszą naukę.

Priorytet 4. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i integracja społeczna

Cele szczegółowe:

- 1. Wsparcie rozwoju organizacji pozarządowych.**
Cel zostanie osiągnięty poprzez następujące działania:
 - § wspieranie zatrudnienia w organizacjach pozarządowych działających w sferze usług społecznych i rynku pracy;
 - § udział w projektach partnerskich z organizacjami trzeciego sektora.
- 2. Współpraca z Ośrodkami Pomocy Społecznej i Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie.**
Cel zostanie osiągnięty poprzez następujące działania:
 - § organizowanie robót publicznych, prac społecznie użytecznych;
 - § promowanie i wspieranie powstawania spółdzielni socjalnych, klubów i centrów integracji społecznej.
- 3. Rozwój doradztwa zawodowego oraz pomocy prawnej i psychologicznej jako czynnik przeciwdziałania marginalizacji oraz dyskryminacji na rynku pracy**
Cel zostanie osiągnięty poprzez następujące działania:
 - § promowanie doradztwa zawodowego i wprowadzanie usług doradczych jako stałego elementu kompleksowego wsparcia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym – opracowywanie i realizacja Indywidualnych Planów Działania;
 - § utworzenie stanowiska mobilnego doradcy zawodowego w gminach powiatu ;
 - § organizowanie wsparcia psychologicznego przy realizacji szkoleń oraz przy pracy z osobami zagrożonymi marginalizacją;
 - § organizacja szkoleń, warsztatów oraz spotkań integracyjnych dla osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- 4. Promowanie integracji społecznej i wolontariatu**
Cel zostanie osiągnięty poprzez następujące działania:
 - § promowanie idei partnerstw lokalnych;
 - § promowanie działań Centrów Integracji Społecznej i Klubów Integracji Społecznej, Zakładów Aktywizacji Zawodowej, spółdzielni socjalnych, podmiotów działających na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej;
 - § propagowanie idei wolontariatu wśród młodzieży i udzielanie informacji o Centrach Wolontariatu;
 - § pomoc w wyselekcjonowaniu liderów lokalnych, zwłaszcza na terenach wiejskich.
- 5. Aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym zarejestrowanych w PUP.**
Cel zostanie osiągnięty poprzez następujące działania:
 - § diagnoza problemów i metod działania z osobami wykluczonymi społecznie;
 - § świadczenie zindywidualizowanych usług poradnictwa zawodowego, pośrednictwa pracy, Klubu Pracy oraz szkoleń;
 - § ścisła współpraca z ośrodkami pomocy społecznej oraz innymi partnerami rynku pracy w zakresie działań na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.
- 6. Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu wśród osób bezrobotnych.**
Cel zostanie osiągnięty poprzez następujące działania:

- § organizowanie szkoleń z zakresu obsługi komputera, w szczególności dla osób zagrożonych marginalizacją;
- § współpraca z partnerami rynku pracy w zakresie udostępniania publicznych stanowisk dostępu do Internetu na terenie gmin powiatu wągrowieckiego;
- § promocja Internetu jako źródła informacji oraz skutecznej metody poszukiwania pracy oraz dostępnych form aktywizacji.

7. Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych.

Cel zostanie osiągnięty poprzez następujące działania:

- § współpraca z lokalnymi partnerami na rzecz zwiększenia liczby ofert pracy dla niepełnosprawnych;
- § promowanie elastycznych i alternatywnych form zatrudnienia osób niepełnosprawnych wśród pracodawców;
- § realizacja zadań związanych ze wsparciem finansowym z PFRON na aktywizację zawodową osób niepełnosprawnych.

Priorytet 5. Podniesienie jakości usług świadczonych przez Powiatowy Urząd Pracy

Cele szczegółowe:

1. Stale dokształcanie i szkolenie pracowników w celu podniesienia jakości świadczonych usług.

Cel zostanie osiągnięty poprzez następujące działania:

- § zdefiniowanie potrzeb w zakresie szkoleń pracowników;
- § organizowanie szkoleń w wymaganym zakresie (szkolenia wewnętrzne i zewnętrzne);
- § motywowanie do podnoszenia poziomu wykształcenia pracowników;
- § wykorzystywanie nowoczesnych narzędzi przy wykonywaniu zadań.

2. Udoskonalenie systemu informacji dla bezrobotnych, pracodawców oraz partnerów rynku pracy.

Cel zostanie osiągnięty poprzez następujące działania:

- § prowadzenie strony internetowej urzędu;
- § przygotowywanie i rozpowszechnianie ulotek informacyjnych, broszur o usługach i instrumentach rynku pracy, biuletynu informacyjnego wągrowieckiego rynku pracy, w szczególności w wersji elektronicznej;
- § promocja działań PUP w lokalnych mediach (lokalna prasa i WTK);
- § organizowanie konferencji promocyjno – informacyjnych;
- § utworzenie stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu dla bezrobotnych;
- § udostępnianie bezrobotnym, poszukującym pracy i innym zainteresowanym opracowań, książek i innych materiałów związanych z rynkiem pracy i przedsiębiorczością (biblioteczka).

3. Wzmocnienie pośrednictwa pracy i doradztwa zawodowego.

Cel zostanie osiągnięty poprzez następujące działania:

- § zmiany w strukturze organizacyjnej PUP - standaryzacja usług;
- § zwiększenie liczby pośredników i doradców zawodowych – podnoszenie ich kwalifikacji.

4. Wzrost organizacyjny – technicznego potencjału urzędu pracy.

Cel zostanie osiągnięty poprzez następujące działania:

- § stałe dostosowywanie sprzętu informatycznego i oprogramowania do zadań statutowych;
- § przygotowanie i wdrożenie procedur dotyczących obiegu dokumentów i informacji (e-urząd);
- § rozbudowa sieci informatycznej w PUP;
- § przygotowania do utworzenia informatycznej bazy wspólnych klientów PUP i Ośrodków Pomocy Społecznej (SYRIUSZ).

5. Budowanie i rozwój partnerskiego modelu współpracy z instytucjami działającymi na lokalnym rynku pracy (Publiczne Służby Zatrudnienia, pracodawcy, organizacje pozarządowe, samorządy, firmy szkoleniowe, szkoły).

Cel zostanie osiągnięty poprzez następujące działania:

- § udział w projektach rozwijających dialog, partnerstwo i współpracę z partnerami rynku pracy na rzecz aktywizacji zawodowej bezrobotnych;
- § utrzymanie przez PUP aktywnej współpracy z instytucjami szkoleniowymi w celu dostosowania oferty szkoleniowej do zapotrzebowanie zgłoszonego przez lokalnych pracodawców;
- § nawiązywanie i utrzymywanie współpracy z organizacjami pozarządowymi przy realizacji zadań publicznych (wspólna realizacja projektów, wsparcie zatrudnienia w organizacjach trzeciego sektora);
- § utrzymywanie kontaktów z innymi powiatowymi urzędami pracy;
- § współpraca z samorządami lokalnymi przy realizacji zadań wspomagających zatrudnienie i przeciwdziałanie marginalizacji społecznej i zawodowej (działania pobudzające aktywność społeczną i zawodową mieszkańców powiatu, ułatwienie dostępu do usług z zakresu pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego w poszczególnych gminach powiatu, poprawa przepływu informacji związanej z nowymi inwestycjami w regionie);

V. Źródła finansowania Programu

Podstawowe źródła finansowania *Powiatowego Programu na Rzecz Zatrudnienia* to:

- § środki Funduszu Pracy przyznane algorytmem,
- § środki Funduszu Pracy pozyskane z rezerwy Marszałka Województwa Wielkopolskiego,
- § środki Funduszu Pracy pozyskane z rezerwy Ministra właściwego do spraw pracy,
- § środki Europejskiego Funduszu Społecznego,
- § środki z budżetu powiatu,
- § inne.

Doświadczenia z ostatnich lat, w szczególności alokacja środków w ramach *Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki*, pozwalają przypuszczać, że dostępne środki finansowe powinny kształtować się na poziomie zbliżonym do obecnego. Coraz większa ilość środków będzie jednak dostępna w systemie konkursów i aplikowania, a coraz mniejsza – będzie przyznawana algorytmem. Oznacza to konieczność stałego doskonalenia umiejętności pozyskiwania środków finansowych na aktywizację bezrobotnych (w szczególności poprzez zapewnienie odpowiedniego poziomu kadry pracowniczej: zarówno co do ilości osób, jak i co do ich kwalifikacji).

VI. Efekty realizacji Programu

Podstawowe oczekiwane efekty realizacji *Powiatowego Programu na Rzecz Zatrudnienia* to:

- § zmniejszenie poziomu bezrobocia w Powiecie Wągrowieckim w stosunku do poziomu z roku 2007 – 2008 - zbliżenie do poziomu stopy krajowej,
- § pozyskanie jak największej ilości środków finansowych na udzielanie finansowego wsparcia poprzez realizację instrumentów rynku pracy,
- § podniesienie poziomu kwalifikacji i umiejętności wśród bezrobotnych oraz mieszkańców powiatu w wieku produkcyjnym,
- § podniesienie świadomości wyboru odpowiedniej drogi kariery zawodowej, dostosowanego do wymogów rynku pracy,
- § podniesienie poziomu zadowolenia z jakości świadczonych usług przez Powiatowy Urząd Pracy w Wągrowcu, w szczególności poprzez pełne stosowanie obowiązujących standardów usług rynku pracy,
- § podniesienie poziomu aktywności zawodowej mieszkańców powiatu,
- § zwiększanie efektywności stosowanych instrumentów rynku pracy poprzez udzielanie pomocy na efektywne formy: dotacje na podjęcie działalności gospodarczej, refundacje wyposażenia stanowisk pracy, prace interwencyjne,
- § doskonalenie systemu informacji dla klientów urzędu,
- § wzrost poziomu aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych – zwiększenie ilości osób niepełnosprawnych objętych wsparciem.

VII. Monitoring i ewaluacja Programu

W trakcie realizacji *Powiatowego Programu na Rzecz Zatrudnienia* Powiatowy Urząd Pracy w Wągrowcu będzie prowadził stały monitoring wykonywania założonych zadań, w szczególności poprzez:

- § przygotowywanie informacji statystycznych (miesięcznych, kwartalnych, rocznych) dotyczących stanu i struktury bezrobocia,
- § sporządzanie sprawozdawczości statystycznej oraz finansowej,
- § przygotowywanie informacji podsumowujących poszczególne roczne etapy realizacji Programu i przedstawianie ich Zarządowi i Radzie Powiatu.

Na zakończenie realizacji Programu, dokonana zostanie jego ewaluacja końcowa, która pozwoli na ocenę stopnia zrealizowania zamierzonych rezultatów. Wyniki ewaluacji posłużą także jako materiał wyjściowy do opracowania następnego programu po roku 2013.

Ewaluacja okresowa oraz końcowa będzie prowadzona poprzez:

- § analizę danych statystycznych,
- § analizę sprawozdań dotyczących rynku pracy,
- § analizę przygotowywanych informacji i zestawień,
- § opracowywanie, przeprowadzanie i analizę ankiet i kwestionariuszy w przypadku badania osiągnięcia niemierzalnych efektów.

VIII. Zakończenie

Powiatowy Program na Rzecz Zatrudnienia 2008 – 2013 będzie realizowany przez Powiatowy Urząd Pracy w Wągrowcu w ramach realizacji zadań samorządu powiatowego związanych z promocją zatrudnienia i aktywizacją rynku pracy.

Koordinacją realizacji Programu, nadzorem nad przebiegiem i wykonywaniem określonych w Programie zadań zajmować się będzie Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Wągrowcu. Większość zadań określonych w Programie będzie realizowana w systemie ciągłym.

Do realizacji Programu zaangażowani będą – bez konieczności ustanawiania odrębnych regulacji – partnerzy rynku pracy, w szczególności samorządy gminne z terenu powiatu z ośrodkami pomocy społecznej, samorząd wojewódzki, Powiatowa Rada Zatrudnienia, szkoły z terenu powiatu, instytucje szkoleniowe, organizacje pozarządowe działające w obszarze społecznym i rynku pracy, organizacje pracodawców, jednostki organizacyjne powiatu, organizacje i instytucje wspierające przedsiębiorczość i aktywizację zawodową i inni.

Dyrektor PUP będzie składał Radzie Powiatu Wągrowieckiego coroczną informację na temat stopnia realizacji Programu.

Na każdym etapie realizacji Programu – po przedstawieniu i zaopiniowaniu przez Radę – możliwe będzie wprowadzanie zmian i uzupełnień uzasadnionych sytuacją na lokalnym, regionalnym i krajowym rynku pracy.

DYREKTOR
Powiatowego Urzędu Pracy
Beata Korpowska

Wągrowiec, czerwiec 2008r.

W przygotowywaniu i opracowywaniu Powiatowego Programu na Rzecz Zatrudnienia uczestniczyli:

1. Michał Andrzejak
2. Beata Korpowska
3. Sławomir Maciaszek
4. Gabriela Meller